

ЖИТНО ЗЕРНО

ОКУПАТНО СНАБЖЕНИЕ

♀
КН.

ГОДНИНА ЧЕТВЕРТА

1928

3

ЖИТНО ЗЪРНО

ОКУЛТНО СПИСАНИЕ

ГОД. IV.

СОФИЯ

АПРИЛЪ

1928 г.

КН. 3

Насока на новитѣ идеи.

За да се създаде една положителна философия за живота, ние трѣбва да го разбираме, да се стремимъ да го изучаваме така, както малкото дѣте е готово да се учи. Човѣкъ се ражда съ добръ устроенъ организъмъ, който расте и се развива; човѣкъ се ражда съ извѣстни таланти, способности и сили, които трѣбва да разработва. Обаче, има нѣща, съ които човѣкъ не се ражда, а именно — знанието и животътъ. Животътъ е даденъ на човѣка даромъ, но той трѣбва да го придобие; знанието е дадено на човѣка даромъ, но той трѣбва да го придобие. Погрѣшката въ живота седи въ това, че много хора искатъ да наслѣдятъ всичко отъ родителитѣ си даромъ. Да, богатството, силитѣ, способноститѣ могатъ да се наслѣдятъ даромъ, но за да се развиятъ тѣ, трѣбва се работи.

Ще уясна мисълта си Когато нѣкой човѣкъ се роди като царски синъ, въ неговитѣ жили може да тече царска кръвъ, но тази кръвъ още не носи знанието, не носи и живота. Той е роденъ въ царски домъ, но може да нѣма извънредни таланти и способности, може да нѣма и знания. Другъ нѣкой човѣкъ може да е роденъ въ овчарска колиба и въ жилитѣ му да не тече царска кръвъ, но при това той е способенъ, може да придобие повече знания, а може и животъ да има повече, отколкото царскиятъ синъ.

Когато нѣкой казва, че Духътъ Божий живѣе въ него, че

върва въ Бога, това подразбира, че въ него тече царска кръвъ, но има нѣщо, което той трѣбва да придобие — животътъ и знанието. Ние трѣбва да прѣвъзпитаме себе си, да дойде у насъ вѣчниятъ животъ, както и положителното, истинското знание. Придобиемъ ли тия нѣща, чрѣзъ тѣхъ ще прѣсъздадемъ необработената почва въ себе си. Нѣкой казва: баща ми не ми е далъ нищо. Не, много нѣщо е далъ баща ти, но трѣбва да работишъ! — Ама обществото не ми е дало нищо. — Не, и обществото ти е дало много нѣщо, но трѣбва да работишъ!

Хората често казватъ: нищо не можемъ да направимъ въ свѣта. — Всичко може да направите. Кога? — Когато имате живота и знанието. Само болниятъ не може да си върши работитѣ, но здравиятъ всичко може. Въ истинския животъ човѣкъ трѣбва да бѣде здравъ. Здравето е качество на човѣшката душа, и трѣбва да се пази като голѣма скъпоцѣнность. Когато се говори за религия, за великата наука на живота, това подразбира методи, чрѣзъ които трѣбва да се пази вжтрѣшното равновѣсие на душата, да не се обезсърдчава човѣкъ. Изискватъ се правилни разбирания за живота! Човѣкъ трѣбва да знае, че животътъ не е създаденъ изключително за него. За всѣки едного има дѣлъ въ този свѣтъ, и въ това отношение, всѣки човѣкъ може да живѣе толкова, колкото иска. Когато Богъ постави човѣка въ рая, не тури нѣкаква граница на живота, не му каза, че ще умре, но каза: „Виждашъ ли това дърво? То е граница на другъ единъ свѣтъ, дѣто нѣма знание, нѣма и животъ. То е мѣсто на смъртта, и ако ти се опиташъ да хапнешъ отъ плодоветъ на това дърво, ще влѣзешъ въ границитѣ на смъртта, ще опиташъ, какви сж законитѣ на тази държава.“ Който иска да знае нѣщо за това дърво, нека посѣти гробищата. Всички хора, които сж на гробищата сега, това сж окапалитѣ листа на туй старо дърво.

Христосъ казва: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога“. Нѣкои хора казватъ, че сж родени отъ Бога. Ако наистина Богъ ни е родилъ, защо сме хилави и защо умираме? Всички страдания, всички криви разбирания се дължатъ на дѣтинскитѣ схващания на хората за живота, които често запитватъ: защо Богъ създаде така свѣтътъ? Питамъ: когато азъ си поржчамъ тѣсни обуца и кракътъ ми се нарани, Богъ ли е виновенъ за това? Не, азъ трѣбва да си поржчамъ такива обуца, каквито природата изисква.

Какво означаватъ 12-тъ прѣстола, за които Христосъ говори, че ще седне на тѣхъ? — Това сж 12-тъ апостоли, които послѣдваха Христа. Това сж 12 методи, 12 насоки къмъ новитѣ идеи въ свѣта. Тия насоки водятъ къмъ пробуждане на спящата човѣшка душа. Отъ грѣхопадането насамъ, вече цѣли 8000 години какъ човѣкътъ е потъналъ въ гжстата материя и опияненъ отъ грѣха, той се намира въ едно наркотическо състояние. И днесъ всички казватъ, че хората сж и лоши и добри, че въ свѣта има и добра и зла воля. Кое е вѣрното? Какви сж хората, това може отчасти да разберете отъ слѣдния примѣръ.

Въ старо врѣме имало единъ богатъ човѣкъ, собственикъ на много овци, кокошки, прасета. . . Той обичалъ да си похапва добръ,

вслѣдствие на което въ двора му често ставали жертвоприношения. Всички тия животни забѣлѣзали, че всѣки день липсвало по едно отъ тѣхъ и рѣшили да изпратятъ специална делегация при своя господарь съ молба да не прави тия жертвоприношения. Обаче, господарьтъ имъ не ги послушалъ. Тогава тѣ отправили сжщата молба къмъ Бога. Не се минало много врѣме, и тѣхниятъ господарь станалъ вегетарианецъ, оставилъ ги свободно да живѣятъ. Защо? — Богъ проговорилъ на този човѣкъ. Той му казалъ: „Ако ти не прѣстанешъ да колишъ тия животни отъ тебе нищо нѣма да остане. Не ги ли колишъ, откажешъ ли се да ги ядешъ, ти ще живѣешъ много години, съ радостъ и веселие въ живота си, съ моето благословение“.

Какво се разбира подъ „вегетарианството“ въ широкъ смисълъ на думата? — Тукъ се включва и вегетарианството въ духовенъ смисълъ, когато хората прѣстанатъ да се занимаватъ съ злото. Месоядството се счита като зло въ свѣта, а вегетарианството — като добро, което продължава живота. И дѣйствително, естествена, разумна храна е тази, която продължава живота. Здравето, дългиятъ животъ не почива на фантастични, а на реални закони. Всѣки човѣкъ може да прѣустрои своя вжтрѣшенъ свѣтъ. И ако човѣкъ казва, че свѣтътъ не може да се прѣустрои, той не разбира основнитѣ закони, че у всѣки едного сжществува Божествено начало, Божественъ свѣтъ, който е въ сила да прѣустрои, да прѣсъздаде всичко вънъ и вжтрѣ около себе си. Човѣкътъ трѣбва да се освободи отъ философията на пессимиститѣ. Запримѣрь, нѣкои пжтници като минаватъ прѣзъ Африка, вдигатъ голѣмъ прахъ наоколо си и мислятъ, че цѣлиятъ свѣтъ е покритъ съ прахъ. Не, този прахъ е на разстояние само около 5—10 метра. По сжщия начинъ хората вдигатъ прахъ наоколо си и казватъ: тази работа е невъзможна. Въ Божествения свѣтъ думата „невъзможно“ не сжществува. Какво означава тази дума? — Щомъ скжсашъ вжжето на кофата отъ кладенеца, невъзможно е да се извади вода. Може ли по нѣкакъвъ начинъ да се извади вода? — Може. Работи 2 — 3 дни, спечели 100 лева и купи ново вжже. По-добръ е да поработишъ малко, да ти излѣзатъ пришки на ржцѣтъ, отколкото да жадувашъ. Купи ново вжже за кофата! Вжжето, това е вѣрата.

Ние трѣбва да туримъ вѣрата като необходимъ елементъ въ живота си. Вѣрвайте въ живота, но не и въ смъртъта! Вѣрвайте въ доброто, но не и въ злото! Вѣрвайте въ милосърдието, но не и въ човѣшката грубостъ! Вѣрвайте въ всичко положително въ живота! Вѣрата е велика сила, съ която човѣкъ трѣбва да започне. Върху нея почива развоа на човѣшкия умъ. Безъ вѣра никаква наука, никакъвъ животъ не може да сжществува. Писанието казва: „Безъ вѣра не може да се угоди на Бога“.

Често хората се запитватъ: кое е най-важното въ свѣта? — Най-важното за човѣка е да придобие безсмъртието. Въ безсмъртието се крие Вѣчниятъ Животъ, а той включва истинското знание. Главната задача на всички ни е да съградимъ своя животъ съобразно Първичния Животъ, който Богъ е вложилъ у насъ. Желанието на Бога е да станемъ безсмъртни. Намъ трѣбва една велика наука, въ която да влизатъ нѣколко елемента — Любовта, като основа на живота, Мждростьта — като носителка на свѣтлина и знание, Истината — като носителка на свободата за човѣшката душа.

Какво още означават 12-тѣ прѣстоли? — Това сж великитѣ възможности, които се криятъ въ живота. Тѣ сж 12-тѣ зодии на слънцето, 12 методи за работа. У човѣка има редъ дарби и способности, които трѣбва да се подхранватъ. Въ човѣшкия организъмъ, както и въ цѣлата природа сж складирани грамадни сили. Въ всѣка човѣшка клѣтка има толкова много енергия, която може да измѣсти осьта на земята на единъ метъръ отъ нейния пѣтъ. Каква сила би прѣдставлявалъ тогава човѣкътъ, ако всички тия милиарди клѣтки въ неговия организъмъ бѣха въ съгласие и хармония! Днесъ съврѣменнитѣ хора влагатъ своята сила повече за разрушение, отколкото за съграждане. Какви грамадни резултати биха се произвели, ако силата на човѣшката мисль би се впрегнала въ положителна насока — къмъ творчество и градежъ!

И тъй, законътъ на безсмъртието изисква нѣколко важни елемента. Първо, вложете Любовта като главенъ факторъ въ живота си. Законътъ на безсмъртието, т. е. на вѣчното обновяване изисква да обичашъ непрѣривно.

Вториятъ елементъ на безсмъртието е човѣкъ да започне съ живата свѣтлина. Въ човѣшкия умъ всѣкога трѣбва да има цвѣтове, краски. При това положение, дойдатъ ли мжнотии, трудности, човѣкъ всѣкога може наоколо си да създаде рай.

Третиятъ елементъ на безсмъртието е човѣкъ всѣкога да бжде миренъ, да не воюва съ съсѣдитѣ си. Въ ума на човѣка никога не трѣбва да влиза мисльта да бжде господаръ на другитѣ, нито пъкъ да имъ бжде слуга. Като се казва, че не трѣбва да бждемъ господари, това подразбира, че не трѣбва да бждемъ и слуги. Щомъ искаме да бждемъ господари, трѣбва да бждемъ и слуги. Защо? — Защото господарътъ винаги води слѣдъ себе си слугата; и слугата води слѣдъ себе си господаря. Нѣкой казва: азъ не искамъ да бжда слуга. Но господаръ искашъ да бждешъ? Щомъ искашъ да бждешъ господаръ, ще бждешъ и слуга; щомъ искашъ да бждешъ богатъ, ще бждешъ и сиромасъ. Богатството влѣче слѣдъ себе си сиромашията, и сиромашията влѣче слѣдъ себе си богатството. Защо става така? — Понеже хората не се спиратъ върху Божественото, да прѣсъздадатъ живота си разумно.

Христосъ училъ ученицитѣ си върху вжтрѣшното битие на живота, какъ трѣбва да живѣятъ, за да бждатъ щастливи, здрави и богати. Той се обръща къмъ ученицитѣ и имъ показва, какъ могатъ да придобиятъ безсмъртието, какъ могатъ да живѣятъ на небето. Христосъ казва, че ще имъ даде 12 прѣстола, да наслѣдятъ 12 плѣмена. Въ мистична смисль, подъ тия 12 прѣстола се разбира цѣлото човѣчество, т. е. всички заложи, вложени въ душата на човѣка. Вие искате много блага въ живота, но не можете да се ползвате отъ тѣхъ. Не, искайте само единъ отъ 12-тѣ прѣстола и като седнете на него, спогаждайте се разумно съ своитѣ приятели.

Христосъ говори на ученицитѣ си за второто битие. То е започнало вече. Ние мислимъ, че веднага можемъ да влѣземъ въ небето. Не, трѣбва да разберемъ, че у насъ има скрити сили, дарби и способности, които трѣбва да се разработятъ и развиятъ. Най-първо трѣбва да се избавимъ отъ кошмара, че окръжаващитѣ хора ни прѣ-

пятствуватъ. Хората си прѣпятствуватъ само когато не се обичатъ, а когато се обичатъ, не си прѣпятствуватъ. Божествениятъ принципъ живѣе въ всички живи сжщества, и когато не живѣятъ разумно, Той се опълчва срѣщу тѣхъ. Ако човѣкъ работи съгласно този принципъ, той може правилно да развива своитѣ дарби. Обаче, съврѣменнитѣ хора искатъ да блеснатъ изведнѣжъ съ своитѣ дарби. Казвамъ: никой човѣкъ не може да бжде повече нѣщо отъ слънцето. Ти не можешъ да огрѣешъ цѣлия свѣтъ. Кой великъ, ученъ човѣкъ отъ памти-вѣка е успѣлъ да завлада цѣлия свѣтъ и да го огрѣе като слънцето? И великитѣ хора, като сж разбирали този законъ, казвали сж: ако искате да бждете свободни, любете Бога!

Първото нѣщо: за да работишъ въ свѣта, трѣбва да обичашъ нѣкого. Сжщиятъ законъ сжществува и въ природата. Ако слънцето не ни обича, и ако ние не го обичаме, можемъ ли да имаме животъ? Между слънцето и нашия организъмъ има връзка; между Бога и нашата душа има връзка; между Божествения Духъ и нашия умъ има сжщо така връзка, взаимность. Нѣма ли тази връзка, ние не можемъ да се развиваме. Нѣкой се обезсърдчилъ, огчаялъ, разгнѣвилъ, не намира смисълъ въ живота. Има една магія, чрѣзъ която той може да излѣзе отъ това отрицателно състояние. Какъ?—Ще накарамъ да минатъ прѣдъ него десетъ красиви моми. Ще мине първата, той ще се замисли. Слѣдъ десетъ минути ще мине втората. Той ще я погледне, ще се усмихне, ще се зарадва. Слѣдъ други десетъ минути ще мине и третата. Докато се изредятъ всички де етъ моми, той напълно ще трансформира своето състояние. Красивитѣ моми, това сж красивитѣ образи, които събуждатъ у човѣка възвишени чувства и мисли. Сега свѣтътъ се нуждае отъ красиви моми и момци. Подъ красиви моми и момци се разбира онзи великъ Божественъ елементъ, който е неопетненъ и който носи въ себе си безсмъртието.

Всички хора искатъ да бждатъ здрави. Това ще бжде само тогава, когато нашата мисълъ обхване всички клѣтки на нашия организъмъ. Затова, всѣка сутринъ като ставате, ще благодарите на Бога, задѣто ви е благословилъ, далъ ви е здраве и таланти да работите и да ги развивате. Въ Огкровението се казва: „И чухъ цѣлото създание да славя Бога“. Значи, единъ день Богъ ще примири всички противорѣчия, и всички хора на небето и на земята ще славятъ Господа. Тогава всички хора ще станатъ братя и сестри по новия начинъ. Казвате: послѣ какво ще правимъ? — Художници ще станете. Ако всички проповѣдници, учители, учени хора, управници станатъ художници, свѣтътъ ще се оправи.

Нѣкой казва: какъ може да се развива живота? — По двата начина по които се развива житното зърно: или като се посѣе житното зърно въ земята, или като се тури между воденичнитѣ камъни. Който иска да намѣри Истината, трѣбва да се подчини на всички условия, трѣбва да се изпита. Ако искашъ да те посадятъ въ земята, слѣдъ врѣме ще поникнешъ, ще започнешъ да се развивашъ и ще научишъ много работи. Ако лѣкъ искашъ да те поставятъ между воденичнитѣ камъни, ще станешъ бѣлъ, ще те турятъ въ чували, домакинята ще те поразтърси малко, ще те постави въ нощитѣ, ще ти сипе вода, ще те помачка малко, докато най-

послѣ втасашъ. Кой е по добъръ начинъ отъ двата? — Първиятъ. Въ него има растене, животъ. Съвременното човѣчество е избрало втория начинъ за своето развитие.

Казвамъ: нови идеи, Божествени идеи трѣбватъ на хората! Богъ ви е далъ добръ устроенъ мозъкъ, здраво тѣло, вие трѣбва само да работите. Всички трѣбва да бждете млади, а не стари! Имайте надежда, че може да постигнете велики работи въ свѣта. Нѣкои казватъ, че свѣтътъ ще се свърши. Не, Божествениятъ свѣтъ никога не се свършва. Животътъ е вѣченъ. Нѣщата се видоизмѣнятъ, но не се свършватъ, нито се губятъ. Всичко въ живота има смисълъ. Всѣко приятно чувство, всѣка свѣтла мисълъ, всѣко добро разположение на духа струва повече отъ милиони. Ти излизашъ да наблюдавашъ изгрѣва на слънцето, радвашъ се на картинитѣ въ природата, радвашъ се на птичкитѣ, на растенията, на изворитѣ. Никой милиардеръ-богаташъ не може да има такова състояние. Той трѣбва да изгуби богатството си, за да изживѣе тия красиви чувства и мисли.

Какво се подразбирѣ подъ думитѣ „изгубване на богатството“? Ще ви докажа. Двама души пжтуватъ. На гърба на единия турямъ единъ чувалъ съ 20 клгр. злато, а на гърба на другия — само единъ самунъ хлѣбъ. Питамъ: слѣдъ едночасово пжтуване ще можете ли да разговаряте съ този човѣкъ, който носи чувала на гърба си? — Нѣма да можете. Той ще ви каже: остави ме, не мога да мисля като тебе. Защо? — Тежъкъ чувалъ имамъ на гърба си. Слѣдъ това свалямъ чувала отъ гърба на първия и го турямъ на гърба на втория. Сега и той вече не може да мисли като по-рано. Щомъ сваля чувала отъ гърба и на втория, и двамата вече могатъ да се разговарятъ, могатъ да се споразумѣватъ върху всички въпроси на живота.

И тъй, двѣ нѣща сж потребни за хората: знание и животъ, които трѣбва да се придобиятъ. Истинската Първична Причина на живота изисква не само да имаме знания, но и да участвуваме въ радоститѣ на живота. И тогава ще имаме Любовь, Свѣтлина, Миръ и Радость, които ще дадатъ потикъ къмъ вѣчния красивъ стремежъ въ живота.

Рудолфъ Щайнеръ

Пътът на познанието.

Познанието може да го получи всѣки човѣкъ. Понеже човѣкъ е мисляще сѣщество, той може да намѣри пътя на познанието само тогава, когато излиза отъ мисълта. Когато на неговия разсѣдѣкъ се дава картина отъ висшитѣ свѣтове, тя не остава безплодна за него, даже ако въ начало това е само повѣствование за висшитѣ факти, съзерцанието на които не е достъпно още за неговото собствено зрѣние. Защото мислитѣ, които му се даватъ, прѣдставляватъ сами по себе си сила, която продължава да дѣйствува въ неговия мисловъ свѣтъ. Тази сила ще дѣйствува въ него; тя ще пробуди дрѣмещитѣ заложи. Онзи, който мисли, че е свършено излишно да се прѣдава на съзерцание, той се заблуждава. Въ мисълта той вижда само несъщественото, абстрактното. Но въ основата на мисълта лежи жива сила. И както за онзи, който притежава познанието, тя е непосредственъ изразъ на това, което се съзерцава въ духа, така и въ онзи, на когото се прѣдава, тя дѣйствува като зародишъ, отъ който се явява плодътъ на познанието.

И тъй, на този, който пита, какъ да придобия самъ висшето познание на Духознанието, необходимо е да се отговори: най-първо се учи отъ съобщенията на другитѣ за тѣзи познания. И ако той възрази: азъ искамъ да видя самъ, азъ не искамъ нищо да зная за това, какво сж видѣли другитѣ, на това трѣбва да му се отговори, че, именно, въ усвояване съобщенията на другитѣ, се заключава първата стѣпка къмъ собственото познание. На това може да се каже: тогава азъ трѣбва отначало слѣпо да вървамъ. Но при прѣдаване съобщенията на другитѣ, въпросътъ не е за вѣра или невѣрие, а само за безпристрастно приемане на това, което чувашъ. Истинскиятъ духоислѣдователъ никога не очаква, че къмъ него ще се отнесатъ съ слѣпа вѣра. Той всѣкога има прѣдвидъ: само азъ съмъ прѣживѣлъ това въ духовнитѣ области на битието и азъ разказвамъ за тѣзи мои прѣживявания. Той знае сжщо, че възприятието на тѣзи негови прѣживявания и използуване мислитѣ на другъ чрѣзъ разказъ, сж жива сила за духовното развитие. Това, за което става тука дума, само онзи ще го види правилно, който взима въ съображение, че всѣко знание за душевнитѣ и духовни свѣтове се намира въ подсъзнанието на човѣшката душа. Правилното духовно възприемане събужда въ освобождения отъ прѣдразсѣдѣщи умъ силата на познанието.

Не трѣбва да се подчертава, доколко за желаещия да развие въ себе си висшитѣ познавателни способности е необходимо да мине прѣзъ най-строга работа на мисълта. Често казватъ: не може да ми помогне „мисленето“; всичко е въ „усѣщането“, въ „чувството“, или въ нѣщо подобно. На това трѣбва да се възрази, че никой не може да стане видещъ въ висшия смисълъ, който прѣди това не се е вдалъ въ работа на мисълта. Разбира се, би било много по-удобно,

ако би било възможно да се достигне висшия даръ на виждането, като се избегне работата на мисълта. Това именно много биха желали. Но тука е нужна вжтрѣшна твърдостъ, душевна увѣреностъ, къмъ които може да доведе само мисленето. Иначе се явява само безцѣлно мѣркане и пламване на образи, заплетена душевна игра, която макаръ и да може нѣкому да достави наслаждения, но нѣма никакво отношение къмъ истинското проникване въ висшитѣ свѣтове. Видещиятъ трѣбва да притежава въ душевния животъ абсолютно здраве, което се постига чрѣзъ правилно мислене. Това здраве може сериозно да пострада, ако упражненията за висшето развитие не бждатъ построени на мисленето. Както е истина това, че способността на ясновидството ще напреви здраво и правилно мислещия човѣкъ още по-здравъ, още по-приспособенъ къмъ живота, така е вѣрно и онова, че всѣко желание за развитие при страхъ отъ усилие на мисълта, всѣка мечтателностъ въ тази областъ съдействува на фантазиорството, сжщо така и на неправилното отношение къмъ живота. Който ще се стреми къмъ висшето познание, като съблюдава казаното тукъ, той нѣма отъ какво да се бои; но то е допустимо само при това условие. Това условие има работа съ душата и съ духа на човѣка; да се говори при това условие за вредно влияние на тѣлесното здраве, въ каквото и да е отношение е абсурдъ.

Необоснованото невѣрие въ всѣки случай е вредно, защото то дѣйствува на възприемащия отблъскваще. То му прѣчи да възприема плодотворнитѣ мисли. За разкриване на висшитѣ чувства не се изисква слѣпа вѣра, но това е приемане на духопознавателния мисловъ свѣтъ. Духоизслѣдователтъ се приближава къмъ ученика съ изискването: не да вѣрвашъ на това, което ти говоря, а да мислишъ за това, да го направишъ съдържание на твоя собственъ мисловъ миръ; тогава моитѣ мисли ще ти дѣйствуватъ така, че ти ще ги познаешъ въ тѣхната истина. Такова е наставлението на духоизслѣдователтъ. Той дава тласъкъ, а силата за познанието на правдата се повдига въ собствената дълбочина на възприемащия.

Въ казаното се отбѣлѣзва вече първото свойство, което трѣбва да развие въ себе си онзи, който иска да дойде до личното съзерцание на висшитѣ факти. То е беззавѣтно, безпрѣдубѣждение отдаване на това, което човѣшкиятъ животъ разкрива, или пѣкъ намиращия се вънъ отъ човѣка свѣтъ. Учащиятъ се трѣбва да умѣе въ всѣки моментъ да стане съвсѣмъ празенъ сждъ, въ който се влива чуждъ, непознатъ свѣтъ. Моменти на познанието сж онѣзи мигновения, когато мълчи всѣко сжждение, всѣка критика, които изхождатъ отъ насъ. Напримѣръ, когато ние се срѣщаме съ нѣкой човѣкъ, не е важно по-умни ли сме отъ него.

И най-неразумното дѣте може да открие нѣщо на най-великия мждрецъ. И когато той се приближава къмъ дѣтето съ своето прѣмждро сжждение, неговата мждростъ, като мжтно стѣкло застава прѣдъ това, което ще му открие дѣтето. За това даване на откровенията на свѣрхчувствения свѣтъ е необходимо пълно вжтрѣшно самоотричане. И когато човѣкъ започва да се изпитва, до каква степенъ той притежава това отдаване, той ще дойде до чудни открития въ самия себе си. Този, който иска да влѣзе въ пжтя на висшето позна-

ние, трѣбва да се упражнява въ това, щото въ всѣки моментъ да умѣе да унищожи всичкитѣ си прѣдубѣждения. И докато се справя съ себе си, въ него се влива новото. Само високата степенъ на такава самоотвержено даване прави способенъ човѣка къмъ възприятие на висшитѣ духовни факти, които навсѣкждѣ го обикалятъ. Тази способностъ може съзнателно да се възпитава. Напримѣръ, старанието да се въздържашъ отъ всѣкакво сжждение за хората, които те окръжаватъ, да унищожишъ въ себе си мѣрката за привлѣкителното и отвратителното, за глупавото и умното, което си привикналъ да прилагашъ и да се опиташъ да разбирашъ хората безъ този масшабъ, само отъ самитѣ тѣхъ. Хубави упражнения могатъ да се правятъ съ хора, къмъ които чувствувашъ отвръщение. Да се опиташъ съ усилие да побѣдишъ това отвръщение и да се оставишъ безъ прѣдубѣждение да ти влияе това, което тѣ правятъ. Или пъкъ, когато се намиращъ въ обстановка, която извиква това или друго сжждение, да надвиешъ това сжждение и безъ прѣдубѣждение да се отдадешъ на впечатлението. Трѣбва да се остави на нѣщата и събитията повече да говорятъ сами за себе си, отколкото ти да говоришъ за тѣхъ. Сжщото нѣщо се отнася и къмъ мисловния миръ. Да надвиешъ въ себе си това, което образува тази или онази мисль и да се прѣдстави да извика мисль само това, което е отвѣнъ. Само когато подобни упражнения се извършватъ съ свещена сериозностъ и настойчивостъ, тѣ водятъ къмъ висшата цѣль на познанието.

Докато човѣкъ е още склоненъ да се надцѣнява въ ущърбъ на окръжаващия го свѣтъ, дотогава той си затваря пжтя за висшето познание. Онзи, който къмъ всѣки прѣдметъ или къмъ събитията на външния свѣтъ се отнася отъ гледището на онази радостъ или скърбъ, която тѣ му доставятъ, той си дава такава надцѣняване отъ себе си. Защото отъ своята радостъ и отъ своята скърбъ той нищо не узнава за нѣщата, а нѣщо само за себе си.

Когато азъ чувствувамъ симпатия къмъ човѣка, прѣди всичко, азъ чувствувамъ само моето отношение къмъ него. Ако въ моето сжждение, въ моето отношение азъ се намирамъ въ зависимостъ изключително отъ чувството на радостъ, симпатия, то съ това азъ издигамъ на пръвъ планъ своята личностъ, азъ я натрапвамъ на свѣта. Учащи-ятъ се трѣбва да развие въ себе си качеството, да се отнася къмъ хората и нѣщата споредъ неговитѣ цѣнности, неговото отношение. Симпатията и антипатията, радостта и скърбта трѣбва да заематъ съвсѣмъ нови роли. Не може и да става дума, че човѣкъ трѣбва да ги изкорени, че трѣбва да остане глухъ къмъ симпатията и антипатията. Напримѣръ, колкото повече развие въ себе си способността да не отговаря изведнѣжъ съ сжждения и постѣпки на всѣка симпатия и антипатия, толкова по-изтънчена чувствителностъ ще развие той въ себе си.

Той ще разбере отъ опитъ, че симпатиитѣ и антипатиитѣ ставатъ отъ по-висшъ родъ, когато той обуздава въ себе си този тѣхенъ родъ, който е вече въ него. Най-несиметричниятъ прѣдметъ има въ себе си скрити качества; той ги разкрива, ако човѣкъ въ своето отношение не върви по своитѣ себелюбиви чувства. Всѣка наклонностъ, която слѣпо се слѣдва, прѣчи да се виждатъ ясно нѣщата.

Слѣдвайки наклоноститѣ, ние като че ли се втурваме въ това, което ни окръжава, вмѣсто да се оставимъ на него и да го почувствуваме въ неговитѣ цѣнности.

И когато на всѣка радостъ и на всѣка скръбъ, на всѣка симпатия и антипатия човѣкъ нѣма да дава повече своя егоистически отговоръ, егоистично отношение, той ще стане сжщо така независимъ и отъ смѣняващитѣ се впечатления отъ външния свѣтъ. Наслаждението, което получаваме отъ нѣкой прѣдметъ, ни туря веднага въ зависимостъ отъ него. Ние се изгубваме въ него. Човѣкъ, който споредъ промѣната на впечатленията, се губи въ радостъта или скръбъта, не може да върви по пътя на висшето познание. Радостъта, на която се прѣдавамъ, поглъща моето битие въ момента на прѣдаването. Но азъ трѣбва да използвамъ радостъта само за това, щото чрѣзъ нея да дойда до разбиране на прѣдмета, който ми донася радостъ. За мене радостъта трѣбва да е само съобщение на това, че този прѣдметъ има свойство да доставя радостъ. Азъ трѣбва да се науча да познавамъ това свойство. За учащия се, наслажда и страданието, радостъта и скръбъта трѣбва да служатъ като поводи, благодарение на които той се учи. Отъ това той не става тжпъ къмъ радостъта и скръбъта, но се издига надъ тѣхъ, за да му разкриятъ естеството на прѣдметитѣ. Изслѣдвачътъ никога не говори за себе си: о, какъ страдамъ азъ, какъ се радвамъ! Той всѣкога казва: както казва страданието, както казва радостъта. Той се прѣдава само за това, за да даде възможностъ на насладата и радостъта отвънъ да му влияятъ. Така въ човѣка се развива съвсѣмъ ново отношение къмъ нѣщата.

Отъ прости чувства радостъта и скръбъта ставатъ органи на чувства, чрѣзъ които се възприема външния свѣтъ. Както омото, когато вижда нѣщо, не дѣйствува само, а заставя ржката да дѣйствува, така сжщо радостъта и скръбъта не дѣйствуватъ сами въ духовния изслѣдвачъ, доколкото той ги прилага като срѣдство за познанието, но възприематъ впечатленията и онова, което сме узнали чрѣзъ радостъта и скръбъта, то това се явява като причина за постжпката. Когато човѣкъ обръща радостъта и скръбъта само въ органи-проводници, тогава тѣ почватъ да строятъ истинскитѣ органи, чрѣзъ които му се открива душевния миръ. Омото може да служи на тѣлото само затова, че то е органъ-проводникъ на чувствени впечатления; радостъта и скръбъта се прѣвърщатъ въ очи на душата, когато тѣ прѣстанатъ да бждатъ нѣщо само за себе си и започватъ да разкриватъ чужда душа чрѣзъ нашата душа.

Благодарение на горѣпосоченитѣ свойства, познаващиятъ има възможностъ да се остави на въздѣйствието на това, което реално сжществува въ окръжаващия го свѣтъ, въпрѣки съпротивленията на неговата личностъ. Но и себе си той трѣбва да тури на надлежното мѣсто въ окръжаващия го духовенъ свѣтъ. Като мисляще сжщество, човѣкъ е гражданинъ на духовния свѣтъ. Той само тогава ще стане такъвъ, когато въ моменти на духовно познание, ще дава на своитѣ мисли такова направление, което отговаря на вѣчнитѣ закони на Истината. Безреденъ и обърканъ е мисловниятъ свѣтъ на човѣка, който се прѣдава на духовна дѣйностъ, обусловена прѣди всичко отъ неговия физически мозъкъ. Възниква една мисль, прѣкъсва се, из-

мѣста се отъ друга мисль. Онзи, който се прислушва внимателно въ разговора на двама души, който безпристрастно наблюдава себе си, може да получи прѣдстава за този потокъ отъ мисли, подобно на блуждаещи огньове. Докато човѣкъ се прѣдава изключително на задачитѣ на чувствения животъ, обърканото течение на неговитѣ мисли ще бжде постоянно направление къмъ истинския пжть чрѣзъ фактитѣ на дѣйствителността. Азъ мога да мисля най-объркано, но всѣкидневниятъ животъ принуждава моитѣ постѣпки къмъ закономѣрность, която отговаря на дѣйствителността. Въ границитѣ на чувствения свѣтъ фактитѣ внасятъ постоянно поправки въ мисльта. Съвсѣмъ друго е, когато азъ разглеждамъ своето отношение къмъ висшитѣ области на битието. Тѣ ми се разкриватъ само въ този случай, ако азъ влизамъ въ тѣзи свѣтове съ строго опрѣдѣлени мисли. Тамъ моето мислене трѣбва да ми даде правилно, вѣрно побуждение, иначе азъ нѣма да намѣря нужния пжть. Тукъ азъ трѣбва самъ да си бжда вѣренъ ръководителъ. По такъвъ начинъ познаващиятъ трѣбва да направи своята мисль строго послѣдователна. Малко по малко неговитѣ мисли трѣбва да се отвикватъ съвсѣмъ да слѣдватъ обикновеното направление. Въ своето течение тѣ трѣбва да приематъ вжтрѣшния характеръ на духовния свѣтъ. Човѣкъ трѣбва да е въ състояние да се наблюдава и да се владѣе.

(слѣдва).

Никого не бияз да приемате жертва отъ когото и да е зарадъ васъ: никой учитель, който и да е той, не иска жертва отъ своя ученикъ. Ако ученикътъ иска самъ да се жертвува за своето самоусъвършенствуване, да добие своята първоначална чистота, може, но учителятъ нѣма нужда отъ неговата жертва. Следователно ние трѣбва да жертвуваме всичко, за да върнемъ своята първоначална чистота.

Учительтъ.

Б. Боевъ

Ново направление на труда.

Активното състояние.

Външната активност, която проявяват хората днес, не е още истинската активност, защото много отъ душевнитъ сили оставатъ при нея непроявени. Човѣшката дѣйностъ не трѣбва да бжде само нѣщо механично. При нея всички сили на душата трѣбва да бждатъ активни. Има нѣщо въ човѣка по-горно отъ личността — това е душата, възвишеното въ човѣка. Нали има моменти на вътрѣшно озарение, на подеъмъ, на радостъ, когато човѣкъ обича всички, иска да живѣе за другитъ, да се жертвува? Това е проява на вътрѣшното, по дълбоко естество на човѣка.

Въ повечето наши постѣпки ние не участвуваме напълно. Чрѣзъ тѣхъ ние задоволяваме цѣлитъ на личността. Тогазъ живѣемъ единъ ограниченъ животъ. Повечето наши постѣпки не излизатъ отъ дълбокия изворъ на нашето по дълбоко естество; при тѣхъ цѣлиятъ човѣкъ не е засегнатъ.

Ето защо ние още не живѣемъ. Човѣкъ още не е проявенъ на земята. Пълниятъ животъ ще дойде, когато въ нашитъ постѣпки ще участвува цѣлиятъ човѣкъ. Ние се приготвяме да живѣемъ, казва Учителътъ. Когато чрѣзъ своитъ постѣпки човѣкъ черпи изъ вътрѣшния изворъ на своята природа, тогазъ той се проявява, твори, тогазъ цѣлиятъ човѣкъ е раздвиженъ, тогазъ трудътъ раздвижва дълбокитъ сили на човѣшката душа.

Днешната култура е механична. При днешнитъ форми на дѣйностъ човѣкъ не проявява своята индивидуалностъ, не твори, понеже импулсътъ за дѣйностъ не иде отвжтрѣ, отъ глбинитъ на душата, а отвънъ.

Ето защо, днешната култура е култура на обезличаване. Обезличаване е всѣка дѣйностъ, въ която човѣкъ не проявява своята подълбока, Божествена природа. Физичната дѣйностъ или каква да е друга дѣйностъ не трѣбва да служи само за физическо укрѣпване или само за добиване на извѣстни познания и сръчности или само за продуктитъ, добивани отъ труда, но тя трѣбва да бжде и единъ случай за изявление на цѣлия човѣкъ, за изявление на онзи красивъ свѣтъ, който живѣе въ него.

Този красивъ вътрѣшенъ свѣтъ трѣбва да се изяви при нашата дѣйностъ. Тогазъ трудътъ ще носи въ себе си красотата и отблѣсъка на единъ другъ свѣтъ. Тогазъ трудътъ ще се одухотвори. А цѣльта е той да се одухотвори, т. е. да се влѣе духовенъ елементъ въ него.

Кое дава стойност на труда?

„Мжчението става чръзъ насилие, трудът служи на дълга, а работата се върши винаги отъ любовъ.“

„За нѣкои казватъ, че сж много работни. Че тѣ сж егоисти, защото за себе си работятъ. Но новото работене е за Бога. Когато нѣкой е хубаво облѣченъ или знае да свири на китара, азъ не обръщамъ внимание на това. Но когато нѣкой е оцапанъ отъ работа за Бога, тогазъ казвамъ: Ето човѣкъ тѣ! Тръбва човѣкъ да започне да се запитва, за кого работи, за кого мисли, за кого чувствува. Това е най-великиятъ въпротъ.“

Учительтъ.

Видътъ на труда, билъ той физически, наученъ, философски, религиозенъ, художественъ и пр., не дава стойност на труда.

Единственото нѣщо, което му дава стойностъ е това, което човѣкъ влага отъ душата си въ него.

Каквато и да е работа, се облагородява отъ човѣка, т. е. отъ това, което ние влагаме въ него.

Не е важно само, дали твоята дѣйностъ е физическа или научна, художествена и пр. Важно е прѣди всичко, твоята дѣйностъ любовенъ актъ ли е? Това важи еднакво за всѣки видъ дѣйностъ: отъ най-грубата нагледъ физическа до най-прѣфинената духовна.

Всѣки видъ дѣйностъ чръзъ любовта става нѣщо религиозно. Това е издигане цѣната на всѣка постѣпка. И най-малката нагледъ постѣпка чръзъ това става свещенодѣйствие, религиозенъ актъ, висшъ актъ на проява на човѣшката душа.

Днесъ човѣкъ е робъ на труда. При новото разбиране на труда човѣкъ ще добие своята свобода. Защото тогазъ трудътъ ще бжде творчество, всѣки мигъ ще бжде творчество. Тогазъ чръзъ труда ще изявява онзи красивъ свѣтъ, който образува неговото истинско естество. Само при труда, въ който е вложена Любовта, човѣкъ е свободенъ. Само тогазъ той работи; инакъ той се мжи или се труди. Човѣкъ отъ културата на мжчението и на труда трѣбва да се издигне до културата на „работата“. Учителтъ казва: „Който се е мжилъ, да почне да се труди, а който се е трудилъ, да почне да работи;“ т. е. Любовта да стане импулсъ за неговата дѣйностъ. И тогазъ човѣкъ ще влѣза въ еднъ новъ животъ на радостъ. Свободата носи радостта.

Човѣкъ се издига до най-висшитѣ сфери на дѣйностъ, когато послѣдната прѣдставлява служене на Великото, служене на Първото Начало, което работи въ него и въ всички сжщества. Всичко красиво въ насъ иде отъ това Великото, Разумното, което прониква цѣлото бѣтие. То е тѣй близко до насъ! Когато човѣкъ схване своето отно-

шение къмъ това Великото, тогазъ той е вече отъ пробуденитѣ. Ти ще обичашъ това великото и Неговото присѣствие, ще виждашъ навсѣкждѣ около себе си. И въ трѣвата, и въ цвѣтята, и въ дърветата, и въ мушичкитѣ, и въ изворитѣ, и навсѣкждѣ ти ще обичашъ Бога, Който работи въ тѣхъ. Тогазъ ти съ благоговѣние ще се приближавашъ до всѣка човѣшка душа, защото тя е изявление на това Великото. „Коренитѣ на тая душа сж извънъ врѣмето и пространството“ казва Учителътъ. Въ глѣбинитѣ ѝ обитава единъ красивъ свѣтъ, дѣто растятъ най-чудни цвѣтя. И тогазъ всѣки твой актъ, ще бѣде изявление на твоето отношение къмъ Първото Начало, Великото въ свѣта.

Когато човѣкъ има старото разбиране на труда, „търговцитѣ на гължби“ и „срѣбромѣнителитѣ“ сж въ храма. Освѣнъ външно значение, този евангелски разказъ има и вътрѣшно, мистично значение. Нали храмъ е самиятъ човѣкъ? Христосъ изгони отъ храма „търговцитѣ на гължби“ и „срѣбромѣнителитѣ“. Сжщото ще стане днесъ въ човѣшката душа. Когато единъ работи за личенъ интересъ, властъ, богатство и пр., тогазъ „търговцитѣ на гължби“, „срѣбромѣнителитѣ“ сж въ храма. Когато човѣкъ работи за Бога, когато въ труда му е вложена Любовта, тогазъ тѣ сж изгонени отъ храма. Това ще стане, когато отъ старото разбиране човѣкъ се издигне до ново разбиране на труда.

Животъ и смъртъ.

Всѣки знае, що се разбира подъ животъ и смъртъ въ обикновенъ смисълъ на думата. Но що е животъ и що е смъртъ отъ едно по-дълбоко, мистично гледище? Смъртъта е най-малката степенъ на животъ, казва Учителътъ. Когато човѣкъ се съмнѣва, мрази и пр., той е мраченъ, недоволенъ. Защо? Защото животътъ у него е по-малко. А когато има положителни мисли и чувства, той е радостенъ. Защо? Защото животътъ у него е по-изобиленъ. Значи, всѣки день, споредъ полето на съзнанието, въ което се намираме, ние се приближаваме повече къмъ живота или повече къмъ смъртъта.

Всѣка една работа, чийто импулсъ е любовенъ, носи радостъ. Тогазъ животътъ става по-изобиленъ, идва подемъ, душата добива крила, идатъ идеи. Човѣкъ тогазъ влиза въ едно по-горно поле на съзнанието. Ако си билъ скърбенъ, всичкитѣ ти скърби ще се отеглятъ, всичкитѣ ти страдания ще изчезнатъ, ще станешъ радостенъ; ще дойде голѣмо благословение индивидуално и колективно.

Защо всѣка дѣйностъ, въ която е вложена Любовта, е изворъ на радостъ? Защото тогазъ човѣкъ изявява красивия свѣтъ въ себе си. Този свѣтъ носи съ себе си изобилиния животъ. Когато работишъ най-малката работа съ такова разбиране на труда, тогазъ ти участвувашъ цѣлъ въ работата, душата ти взима участие. Радостъта тогазъ иде отъ обстоятелството, че ти си въ контактъ съ едно по-висше поле; ти въ този моменътъ проявявашъ това, което е най-цѣнно въ тебе. При това ново разбиране на труда, послѣдниятъ ще носи радостъ и щастие. Тогазъ трудътъ ще стане нѣщо приятно и красиво. Щастieto е

въ служенето на Бога. Днешната форма на труда, въ който душата не участва, въ който сърцето не участва, въ който не участва цѣлиятъ човѣкъ, който се върши механично, безъ сърце, безъ душа, прѣтѣпѣва човѣка, убива цѣннитѣ му заложи, отнима поезията отъ живота. Днешниятъ начинъ на труда, къмъ какъвто категория и да спада той, е мжчение, робство. Какъто форма и да има труда, колкото и нагледъ да е привлѣкателенъ, той пакъ се счита повечето пѣти като брѣме, понеже се разглежда само като срѣдство за задоволяване цѣлитѣ на личността.

При новото разбиране на труда ние влизаме вече въ контактъ съ източника на живота, съ Първата Причина, съ Великото. А прѣживяването на този контактъ, това сж най-важнитѣ моменти въ човѣшкия животъ. Тѣ иматъ голѣмо влияние за цѣлото по нататѣшно развитие на човѣка. Това прѣживяване дава мощенъ тласъкъ на неговото развитие.

Единъ природенъ законъ; условие за разцвѣтѣване душата, за събуждане на талантитѣ и дарбитѣ.

„Сега въ васъ трѣбва да се роди новото съзнание; всѣко ваше дѣйствиe да бѣде единъ актъ любовенъ. И всичко да бѣде, като че го вършите само за Бога. И колкото повече давате, толкова повече ще дойде отгорѣ.“

Учителътъ.

Да си прѣдставимъ слѣдната картина: единъ се труди върху нѣкоя философска, научна или художествена проблема. Но ако той прави това за свое собствено издигане, за добиване на по-добро положение въ свѣта, тогазъ дарбитѣ му нѣма да иматъ условия да се развиятъ. Вдѣхновение, истинско творчество нѣма да се събуди у него. Нѣма да направи голѣмъ напрѣдъкъ. А това е, защото важно условие за разцвѣтѣване на душата, за събуждане на всички нейни заложи, дарби, таланти е, човѣкъ да работи за другитѣ, за Бога. Когато човѣкъ работи за другитѣ безкористно, безъ да чака лична полза, когато той работи за Бога, тогазъ всичкитѣ условия му съдѣйствуватъ; той привлича положителнитѣ сили на природата, които го движатъ напрѣдъ, събуждатъ у него дарби, които той по-рано не е подозиралъ. Прѣдъ него се отварятъ безкрайни хоризонти на растежъ, творчество, идеи, художествени постижения и пр. Поетътъ, музикантътъ, проповѣдникътъ и пр., ако работятъ за пари, губятъ отъ таланта си. Тѣ не могатъ да достигнатъ до висшитѣ върхове на творчеството.

Първото Начало, Разумното, което лежи въ основата на биетието, се проявява чрѣзъ всѣки актъ, въ който е вложена Любовта. Неговото проявление носи съ себе си подема и разцвѣтяване на заложитѣ; пустинята се прѣвръща въ цвѣтуещъ оазисъ.

Това се отнася и за всички други сфери на човѣшката дѣйностъ. У всѣки единъ човѣкъ — и у нагледъ най-посрѣдствения —

се криятъ таланти, които той не подозира. Защото Разумното, Възвишеното живѣе и работи въ всѣки човѣкъ. Затова човѣкъ има безгранични възможности. За да се пробудятъ спящите сили въ човѣка, трѣбва благоприятна срѣда. А такава срѣда е Любовта. Ето защо, само когато културата на мъчението и на труда се прѣвърнатъ въ култура на „работата“, ще има условия да се реализиратъ по-дълбокитѣ възможности, които се криятъ въ човѣшката душа.

Въпрѣки общото, което иматъ душитѣ помежду си, всѣна душа си има свой особенъ тонъ. Всѣка душа е цѣнна, понеже у нея има нѣщо особено. Всѣки би могълъ да извърши нѣщо, което никой другъ не би могълъ да извърши. Това цѣнното, красивото, особенитъ тонъ, който има всѣка душа, трѣбва да бждатъ проявени въ живота. Това ще съдѣйствува, както на индивидуалното развитие, така и на общото развитие на човѣчеството. Но това може да стане само при туй ново разбиране на труда.

Ако имашъ знания, и тѣзи знания давашъ на околнитѣ отъ любовъ, ще се наредатъ условия да получишъ още по-голѣми. И ако свиришъ на цигулка, и помагашъ съ това на околнитѣ, безъ да чакашъ нѣщо отъ това, ще дойдатъ условия да развиешъ своята музикалност. Това важи и за всички други области на живота.

Другъ природенъ законъ.

„Въ една работа вложите Божествената мисль, ако искате да сполучите. Ученикътъ, ако въ знанието си влага Любовта, то това знание ще бжде за него благословение. Ако вие въ кжщи извършите и най-малката работа и вложите Любовта, то тази работа ще донесе благословение.“

Учительтъ.

Каквото и да прѣдприемешъ, ако си вложилъ въ него Любовта, то ще се разцвѣти, ще донесе благословение, резултати, плодове. Тамъ, дѣто е вложена жертвата, Любовта, тамъ ще има на-прѣдкъ. Защото тогазъ човѣкъ е въ хармония съ цѣлата природа, и всички нейни творчески, положителни сили съдѣйствуватъ.

Единъ пѣвецъ, когато пѣе за нѣкоя лична цѣль, за пари, кариера, слава и пр., тогазъ той ще може ли да говори на душитѣ на слушателитѣ си, ще може ли да събуди у тѣхъ желание за по-високъ животъ, ще затрогне ли свещенитѣ струни на душитѣ имъ? Не ще може, понеже той самиятъ не е свързанъ съ вжтрѣшния изворъ. А когато пѣе безкористно, той ще пѣе, както никога порано не е пѣлъ. Ще се чувствува присѣтствието на Бога. Голѣмо дѣйствие ще има неговото пѣние. Той самъ ще се очудва на тая мощна сила, на която ще стане проводникъ. „Тогазъ нѣщо красиво ще се събуди у слушателитѣ му, и това ще бжде най-хубавата награда за него“, казва Учительтъ. Това ще бжде заплатата му. Слушателитѣ му ще бждатъ прѣобразени. Вълшебно дѣйствие има всѣка постѣпка, извършена отъ любовъ, безъ лична цѣль, за Бога. Тя има силата да прѣобразява.

И само тогазъ ще се образува онази връзка между него и слушателитъ му. Богъ ще се прояви чрѣзъ него. Ще стане проводникъ на единъ висшъ животъ. У слушателя ще се събуди потикъ да служи на Красивото.

При такова разбиране на труда, каквото и да почне човѣкъ, то ще донесе б л а г о д а т ъ за всички околни.

Тукъ има и друго едно обстоятелство. При новото разбиране на труда, каквото и да изработишъ ти влагашъ нѣщо цѣнно въ него. Затова Учителтъ казва, че въ бждеще училищата, напр , трѣбва да се съграждатъ отъ най-добритъ майстори, но добри не само по техника, изкуство, но и по сърце. Ако едно училище е построено не за пари, а отъ любовъ, тогазъ това училище ще има атмосфера подходяща за събуждаче на красивото въ душитъ на дѣцата. Нѣщо невидимо, но пълно съ красота, ще изпълва атмосферата, и ти ще го чувствувашъ.

Когато това ново разбиране на труда се приложи въ всички области на живота, тогазъ атмосферата, въ която живѣемъ, ще бжде пълна съ поезия и благоприятна за събуждане на душата.

Великата задача, която трѣбва да се разрѣши на земята.

„Това е великата задача, която трѣбва да се разрѣши на земята. Това е пжтѣтъ къмъ вѣчния животъ. Тогазъ старитъ ще се подмладятъ, а младитъ ще станатъ силни.“

„Въ новата култура, като отидешъ нѣкждѣ, ще свършишъ нѣкоя работа, безъ да ти плащатъ. Такива трѣбва да бждатъ хората на новия идеалъ.“

„Азъ ще дойда на нивага ви да работя, и отъ тамъ мога да дойда въ дома ви да помогна нѣщо и нищо нѣма да искамъ. Даромъ ще работя. Това разбиране ще дойде, когато ние станемъ хора отъ друго естество.“
Учителтъ.

Разумни сили работятъ въ цѣлата природа. Всички дарби, способности, знания, условия, които имамъ и имашъ сж благодарение на тѣхъ. Въ сжщностъ всичко е дадено даромъ отгорѣ. Това, което ти получавашъ отгорѣ, то е изявление на любовта на тѣзи разумни сили. Когато имашъ старото разбиране на труда, ти си въ противорѣчие съ тая велика дѣйствителностъ, която е около тебе.

За да стане ясна разликата между новото и старото разбиране на труда, нека си послужимъ съ едно сравнение. Отъ извора постоянно изтича вода, но винаги на мѣстото ѝ произвежда нова. Това е при новото разбиране на труда. А онзи, който е съ старото разбиране на труда, той не „дава“, отъ него вода не изтича. Тогазъ той е застояла вода, отъ която животъ не блика. А тамъ, дѣто водата се застои, става разлагане, развиватъ се отрови и идва процесътъ на израждането.

Има едно мѣрило за прѣцѣнка на нѣщата! Онзи съ старото

разбиране на живота е винаги мраченъ, недоволенъ, въ съмнѣния, тревоги. Погледни онзи, който живѣе за Бога, за другитѣ, при новото разбиране на труда. Той е винаги пъленъ съ радостъ, съ изобилень животъ. Той прилича на съждъ, въ който животътъ е толкозъ изобилень, че прѣлива: и наистина, всѣки, който отива при него, и той става радостенъ, ободрява се, добива вѣра. Това вече показва, при кое разбиране ние сме въ хармония съ законитѣ на природата.

При старото разбиране на труда ние туряме прѣграда между насъ и другитѣ. Тогазъ въ своето подсъзнание, ако не въ съзнанието си, ние мислимъ, че сме едно същество, откъснато отъ другитѣ, откъснато отъ колективния животъ. И понеже тази мисль е невѣрна, тя внася въ човѣка отрова и процесъ на разлагане.

При старото разбиране на труда между душитъ има смѣна. Когато двама говорятъ, това не е разговоръ на душа съ душа. Това е култура на студа. Новото разбиране на труда ще свърже душитъ. Досега човѣкъ се е мжилъ и се е трудилъ, а сега ще почне да работи. И туй ще дойде, понеже всичко това съществува вътрѣ въ човѣка.

Г. Драгановъ.

Начало на Новото.

Днесъ, всички очакватъ рухването на европейската култура и зараждането на една нова такава. И посочватъ се признацитѣ за падането на първата: завоевателниятъ духъ, който е обхваналъ всички европейци и ужасното насилие, съ което си служатъ въ всички свои дѣйствия. Тия сж бѣлѣзитѣ, които прѣдсказватъ края на европейския възходъ.

Истина е, нѣкога и Римъ, и Александъръ Македонски, и Анибалъ, и Наполеонъ, и много други сж се движили отъ сжщия духъ и се стремѣли да поробятъ много земя и много народи, но сж падали подъ ударитѣ на тоя убийственъ духъ. И така сж отминавали въ историята.

Тѣй сжщо и Европа, движеща се отъ своя завоевателенъ духъ, иска да обгърне всичко, да бжде подчинено подъ нейната сила и влияние. И тѣкмо тукъ е завоятъ на Европейската култура. Оттукъ почва нейното слизание и падане. (Вижте какво дава Европа днесъ!)

Може би, това да е така, може би, не — доводитѣ, признацитѣ „за“ и „противъ“ сж много, всѣки може да ги наблюдава и да прави своитѣ заключения. Но фактътъ, че мнозина чувствуватъ нуждата отъ единъ новъ редъ на нѣщата, отъ едно ново раздвижване на човѣшкитѣ души и идеи, говори, че дѣйствително идва нѣщо ново,

желанно за духа. Това чувствуване се изразява въ стремежа за повече свобода, за повече широта въ чувствата и мислитѣ на хората. Последните дѣлот о на духовнитѣ творци на изтокъ и въ славянскитѣ земи — въ България, и вие ще видите първитѣ апостоли на новата култура, които работятъ за идването ѝ.

Въ своето очѣртание новото се явява съ свобода — вмѣсто завоевателния духъ на европееца, съ ненасилие — вмѣсто насилие. И ние не трѣбва да ги търсимъ тукъ или тамъ, а въ онѣзи малки отношения, които се раждатъ помежду ни.

Новото нѣма да дойде отъ небето. То се ражда на земята и тукъ, именно, трѣбва да израсте — въ нашитѣ души и сѣрца. Новата култура ще се изгради отъ онѣзи отношения, които съществуватъ помежду ни, отъ онази свобода и любовъ, които имаме къмъ близкитѣ си. Началото на новото ще почне отъ нашия домъ. Въ него трѣбва да цѣвне свободата, да обгърне нашитѣ отношения — да бждатъ прями, искрени и чисти. И въ тѣхъ трѣбва да има само любовъ — да бждатъ подчинени на великия законъ на Любовта, движени съ най-благотворителни чувства; така ние ще измѣнимъ коренно отношенията си единъ къмъ другъ, и всѣки ще се чувствува свободенъ и воленъ въ своето проявление пълно съ любовъ и чистота.

Измѣнимъ ли нашия животъ въ сѣмейството си, той ще измѣни и отношенията въ сѣсѣдния домъ, а по-нататъкъ ще измѣни и цѣлия народъ. Така сж работли всички водители на народни и духовни движения и то за създаването на нови отношения въ духа на тѣхнитѣ идеи, най-първо върху своитѣ хора. Тѣ сж настоявали, бдѣли, работили усърдно, докато получатъ извѣстенъ резултатъ, а слѣдъ това и разпространението на своето учение. Началото на новото трѣбва да почне отъ нашитѣ отношения, ако искаме да се изгради една нова култура.

А искаме, или не, новото си идва, въпрѣки нашитѣ желанія и разбиранія. Но онѣзи, които го чувствуватъ, че трѣбва да дойде, тѣ спиратъ погледа си на това, което съществува помежду имъ и се стремятъ него да измѣнятъ, да създадатъ нѣщо по-красиво, по-хубаво, по-велико.

Сѣбитията днесъ се движатъ бързо и често съ обрати. Тѣ вървятъ по свои пѣтища и закони. Ние не можемъ да ги измѣнимъ. Да вземемъ участие въ тѣхъ е рисковано. Тѣ ще ни отхвърлятъ настрана, защото нѣмаме нужната сила да устоимъ на движенията имъ. Затова, ние трѣбва да урегулируме своитѣ отношения споредъ изискването на врѣмето, въ духа на новото, и когато то изпълни всички души и сѣрца, ще се движи тъкмо отъ това, което ние сме създали.

Оня, който не е създалъ нѣщо ново въ своята любовъ, въ своя животъ, той никога не ще разбере, че идва нова култура. Тя всѣкога ще бжде чужда за него. Той не ще долови она великъ зовъ на живота, който ни подканя да оправимъ своя животъ въ духа на Любовта и свободата. Той ще бжде единъ войникъ въ живота, който не знае, защо отива на война. А колко малко знаятъ, защо се биятъ! И колко по-малко знаятъ, защо живѣятъ!

За ученичеството.

Животът е велико училище. И съзнаваме ли или несъзнаваме това, ние все се учимъ. Но има разлика между двата вида ученици. Въ първия случай, когато човѣкъ съзнава, че е ученикъ, той има едно отношение къмъ живота; а когато не съзнава, че е ученикъ, а се учи по силата на необходимостта, той има друго отношение къмъ живота. Съзнателниятъ ученикъ използва разумно живота и има на разположение методи за живѣне и знание за използване на силитъ, които функциониратъ въ човѣка и природата. За него разумностъ прониква цѣлата природа и животътъ има великъ смисълъ. Когато за несъзнателно учащия се, животътъ е една случайностъ, и той даже не си задава въпроса — какъвъ е смисълътъ на живота, а още по малко си задава въпроса за ученичеството.

И въ свѣта често сж се явявали Учители, които сж се стремили да пробудятъ съзнанието на хората и да ги въведатъ въ пѣтя на съзнателното ученичество, като имъ дадатъ методи и знания, които сж заложени въ живата природа и въ човѣшката душа. И сега има такива Учители, които създаватъ условия всрѣдъ днешния мракъ за съзнателно обучение.

Тукъ ще дадемъ нѣкои извадки отъ бесѣдитъ на Учителя върху условията на съзнателното ученичество.

„Сега прм мене идатъ нѣкои и казватъ: „Какъ може да стана ученикъ, какъ може да узная тайнитъ на природата, какъ може да ми се отворятъ очитъ?“ Но азъ го гледамъ, гледамъ и казвамъ: „Има врѣме още за тебе, по-сетнѣ ела“. Ами, че ако азъ му кажа „всичкитъ пари, които имашъ, ги дай“, той ще вдигне ржката си, ще се почеше по главата и ще каже: „Чакай да си помисля малко.“ Той не е готовъ. И азъ пестя врѣме и пространство и казвамъ: „Не е за тебе“. Ако го попитамъ: „Може ли да станешъ ученикъ?“ той ще ми говори два часа, че може да стане. Не, не е тъй!

Сега ще ви кажа: за да може да станешъ ученикъ, за да може да ти се повѣрятъ онѣзи тайни на природата, ти най-първо, трѣбва да станешъ братъ и сестра и майка на Христа. Правилото е ясно. Волята Божия като мине прѣзъ всичкитъ живи клѣтки на твоя организъмъ и обърне твоята материална и реална любовъ, ти ще бждешъ прѣдъ вратата на Храма, и Христосъ тогава ще излѣзе и ще каже: „Добрѣ дошълъ братъ, сестра, и майко!“ ще тури ключа, ще отвори вратата и ще те въведе въ Храма.

Онзи, който иска да бжде братъ, сестра, и майка на Христа, той трѣбва да бжде първостепененъ герой въ свѣта. Първостепененъ герой не само въ обикновения смисълъ, но да бжде герой и по умъ, и по душа, и по духъ. Той трѣбва да има едно сърце чисто като кристалъ; въ ума му да има свѣтлина като слънцето; да има една

възвишена и благородна, широка душа като цѣлата вселена; единъ крѣпъкъ Духъ, като Бога!

Значи, за да дойде Любовта като принципъ, всѣко прѣстѣпление трѣбва да се помете, ни поменъ не трѣбва да остане въ свѣта отъ прѣстѣпленията. Всички прѣстѣпления трѣбва съвършено да се изметатъ отъ нашия свѣтъ, и, когато вие очистите вашия свѣтъ отъ всички прѣстѣпни работи, лоши мисли и желания и проектирате тази Божествена Любовъ прѣзъ вашата душа и духъ, ще станете сестри, и братя, и майка. Тогава елате при менъ, и азъ самъ ще отворя вратата на Храма и ще ви заведе вътрѣ. Ясно ви говоря! Герои се иска да бждете въ новото учение; герои, а не страхливци!

Ако и най-малкиятъ нѣща не може да носишъ, ти още не си братъ, сестра и майка. Но ако можешъ да издържишъ всичко, ти си близо до Храма, ти ще влѣзешъ вътрѣ. Скоро ще дойде Христосъ, ще отключи и ще каже: „Влѣзъ въ свѣтилището, ти си мой братъ, сестра и майка и може да бждешъ ученикъ“. И Христосъ казва на ученицитѣ си: „Ето, моитѣ братя, сестри и майка“. Това сж условията за всички, които искатъ да станатъ ученици. Това ви казвамъ на всеуслишание! Най-първо трѣбва да бждете братя, сестри и майка—да изпълните волята Божия. Любовта трѣбва да стане факторъ въ душата, въ сърцата и въ духоветѣ ви и така да се реализира и материализира, и тогава вие ще бждете прѣдъ вратата на Храма, да приемете новия животъ на възкресението.

Азъ ви казвамъ: пжтътъ е мжченъ, труденъ, но е пжтъ, който трѣбва да се прѣвъзмогне. Азъ ви казвамъ: „За човѣшката душа, която иска да се подвизава въ пжтя, нѣма нищо невъзможно. Дайте свобода на вашата душа, и тя ще ви изведе на желания брѣгъ! Вашата душа ще бжде посрѣдница да ви направи братя, сестри, и майка на Христа. Само душата ви, а не друга нѣкоя сила е въ състояние да направи това —тая душа, която нѣкога е излѣзла отъ Бога, която е въ васъ, но която вие не познавате. Къмъ нея ще се обърнете. Тя е простиятъ редникъ, който ще ви запише. Не ходатайствавайте никждѣ другадѣ.

Ученикъ може да бжде само онзи, който е братъ, сестра и майка, споредъ великия Божественъ Законъ. Така стои работата въ този свѣтъ. Вие можете да бждете ученици и при други условия, но онзи, който иска да бжде ученикъ, като окултистъ, или мистикъ, или братъ на човѣчеството, Любовта въ неговта душа трѣбва да бжде единъ двигателенъ принципъ, и той трѣбв да даде всички жертви. Сега вие ще ме запитате: „Може ли това?“—Може. Това не е на сила.

Въ живота ние трѣбва да бждемъ твърди и рѣшителни въ всичкитѣ си постѣпки, ако искаме да бждемъ ученици на Христа. Велико нѣщо е да бждешъ ученикъ на Христа! Трѣбва да имаме единъ високъ моралъ, който прѣдъ никакви условия, прѣдъ никакви мжчнотии да не отстъпва, да не се сломява отъ никоя сила въ този свѣтъ. Той трѣбва да издържа всичко! Ще кажете вие: „Може ли това?“—Може.

И тъй, първиятъ принципъ за ученика е: За да станешъ братъ-сестра, и майка на Христа, Любовта Божия трѣбва да изпълни сърце, то ти, душата ти и духа ти, и тогава ще станешъ братъ, сестра и

майка. И, слѣдъ като приложишъ този принципъ, ти ще бждешъ ученикъ.

Плачътъ е второто условие за ученика на една окултна школа въ пълния смисълъ. И, като заплачете, ще почувствувате въ себе си единъ изобилень животъ, пъленъ най-първо съ тѣга, който постепенно се прѣвръща въ Божествена свѣтлина. Такъвъ животъ не сте почувствували никога. Вашата душа ще се разшири тѣй, че ще искате да помогнете на всички. Новиятъ животъ ще започне да тече въ васъ. И понеже вие заплаквате и тѣжите, тази Божествена рѣка ще се простре върху васъ и ще каже: „Понеже плачешъ, ще бждешъ мой ученикъ, подъ мое рѣководство, азъ ще ти дамъ всичкитѣ уроци“. Тѣй казва Господъ сега! Спасени има много, тѣ сж хиляди и милиони, но ученици малцина има.

Първото условие е: да почнешъ да изпълнявашъ волята Божия — да станешъ братъ, сестра и майка на Христа. И второто: за да познаешъ Мъдростѣта, трѣбва да заплачешъ като Него. Веднѣжъ заплачешъ ли, то послѣ хиляди вѣкове ще ти държи влага. Заплачешъ ли веднѣжъ, ти си въ Божествения животъ, и въ тебе започва Божествената музика.

А. Бертоли.

Практиченъ Окултизъмъ.

IV.

Двата живота у човѣка.

Човѣкъ, който иска да напрѣдва на земята, трѣбва съзнателно и едноврѣменно да живѣе два живота — единъ външенъ, животъ на формитѣ, и единъ вътрѣшенъ — животъ на опитността, на мисълѣта.

Човѣкътъ се различава отъ животнитѣ, именно по това, че има възможность да дѣйствува съзнателно. Всѣка негова дѣйность, всѣко движение може да бжде съпроводено отъ съзнателна мисълъ. Фактътъ, че ние често дѣйствуваме безъ да мислимъ, показва, че не сме влѣзли още въ съзнателния животъ.

Животнитѣ вървятъ съ четири крака по земята; това значи, че всичкитѣ тѣхни способности сж съсредоточени въ инстинкта на материалното съхранение. Човѣкътъ се е изправилъ на два крака; той ходи съ тѣхъ по земята, но рѣцѣтъ си вдига нагорѣ къмъ безграничното пространство, въ посоката на което той вече се стреми и расте. Това сж два живота въ насъ: съ единия се движимъ въ материята между формитѣ, съ другия живѣемъ въ свободното безгранично пространство.

Земледѣлецътъ оре нивата, копае градината си — това е неговиятъ материаленъ животъ; той води и другъ животъ, духовенъ — животъ на мисълта: интересува се отъ обществени въпроси, чете, моли се и пр.

Ммйката шета въ кжщи, готви, служи на дѣцата си — това е единиятъ животъ; съ другия, съ душевния, тя се радва, скърби заедно съ своитѣ дѣца, влива своя вжтрѣшенъ животъ въ тѣхнитѣ души.

Материалниятъ животъ е отражение на духовния; това е материализирана мисълъ. Лошото е тамъ, че днесъ грамадното болшинство отъ хората не признаватъ връзката между вжтрѣшния и външния животъ. Единъ търговецъ се отдава на спекула, иска да спечели богатство, употребява всѣкакви срѣдства, даже противни на истината и правдата. Той не държи смѣтка за вжтрѣшния животъ и затова бавно огрубѣва и най-послѣ, върху него иде нещастieto. Отъ друга страна е голѣмата едностранчивостъ на тѣй нареченитѣ учени; тѣ живѣятъ само единъ животъ, мислятъ само за една идея-фиксъ, друго не ги интересува, и така ставатъ ограничени, еднообразни.

Никждѣ въ природата нѣма еднообразие, и кждѣто сжществува, то е признакъ на отклонение отъ нейнитѣ закони, и тамъ наказанието е неизбѣжно. И така, нашиятъ животъ, за да бжде правилень, трѣбва да бжде разумно разнообразень. Мисълта трѣбва да е будна, чувствата—подчинени на разума. Радостта е най-силната връзка между двата живота, тя ражда вѣра и спокойствие.

Въ всѣка дѣйностъ трѣбва да виждаме вжтрѣшната страна. Колкото сме по-крѣпки и будни вжтрѣшно, толкова нашитѣ движения и дѣла ще бждатъ по-хармонични и правилни. За да имаме успѣхъ въ физическия животъ, трѣбва да имаме вжтрѣ въ насъ знание, благородство, идеалъ. Външниятъ животъ се подчинява на вжтрѣшния, но и двата сж потрѣбни за нашето развитие.

Въ външния животъ ние се упражняваме на разнообразни занаяти и служби; тѣ ни даватъ положение и мѣсто въ обществото, между хората. Съ другия животъ, съ живота на мисълта, на чувствата и на желанията ние живѣемъ въ тѣй наречения духовенъ миръ.

Хората, които историята на човѣчеството възвеличава, сж герои на вжтрѣшния животъ, които сж се проявявали въ духовния животъ на мисълта, на добродѣтелитѣ и на самопожертвуването.

Тѣлото е материалистъ, но ние имаме засега нужда отъ него, за да се проявимъ тукъ на земята. То има естествени нужди, които трѣбва да се задоволяватъ: храна, дрехи, подслонъ; нему трѣбва движение и почивка, чистъ въздухъ, свѣтлина и топлина. Тѣлото ни е врѣмененъ сждъ, но наемътъ за него е скжпъ, толкова скжпъ, че човѣкъ днесъ работи и живѣе почти само за да плаща разходитѣ на тѣлото си. Интересното е тамъ, че ние понѣкога забравяме вжтрѣшния животъ, ставаме едно съ тѣлото си, мислимъ само за него; прѣтоварваме го съ врѣдна храна и удобства и така заробваме душата и духа, за да плащаме разноснитѣ за него, понеже природата нищо не дава даромъ.

Това не е нито разумно, нито практично. Сжщо би било, ако едно цвѣте, вмѣсто да расте и цвѣти, дава цѣлата си енергия на стѣблото си отъ страхъ послѣдното да не се разруши. Стѣблото ще получи нужнитѣ сокове отъ земята; то трѣбва да крѣпи цвѣтето,

което ще получи енергията за живота си отгорѣ, отъ слънцето.

Така ние днесъ сме объркали понятието за живота. Разумниятъ човѣкъ знае, че има два различни живота: единъ врѣмененъ, а другиятъ — вѣченъ; той ги различава и двата и дава на всѣки своето. На тѣлото ще дадемъ необходимитѣ условия, за да ни служи — нищо повече; то трѣбва да служи на насъ, а не ние на него. Всѣко нѣщо трѣбва да ни служи, за да се учимъ. Тукъ на земята прѣди всичко ние сме ученици; като такива, ние трѣбва практично да използваме всѣка дѣйностъ, за да се учимъ. Даже материалното робство, на което сме подложени заради тѣлото, ще го използваме, за да се учимъ; тукъ, именно, ще се прояви и практичността на ученика.

За да растемъ и да се прѣчистваме, нужно ни е движение вжтрѣ и вънъ. Ние сме като водата, оцапани сме и приличаме на мжтната вода, която може да се прѣчисти или въ тихо състояние, или въ движение. Въ стоящата вода тинята се утаява на дъното на коритото, което тя заема, но щомъ водата се раздвижи, тинята пакъ се вдига и я размжтва; така и въ живота, безъ движение нѣма никакъвъ напредѣкъ. Но мжтната вода, която тече, оставя по пжтя си постепенно своитѣ нечистоти и на края се избистря съвършено. Въ движението си тя сама се е прѣчиствала, поливала е растенията и цвѣтята около нея и кждѣто сж искали, движила е колелото на нѣкоя воденица. Така и ние, като водата, въ движението на двата живота, ще придобиемъ чистотата и кждѣто минаваме, ще свършимъ полезна работа. Пасивното, егоистичното състояние създава само една лѣжлива чистота и никаква полза нито за себе си, нито за другитѣ.

Има други два живота, сжщо тѣсно свързани: нашиятъ, като на индивидъ, и цѣлокупниятъ, животътъ на цѣлото човѣчество. И тукъ царува сжщиятъ законъ. Ние, като частици на цѣлото, изпитваме и послѣдствията на неговитѣ блага и страдания. Ние живѣемъ единъ животъ въ себе си, и другъ — въ колективното съзнание на цѣлото човѣчество. Всички ние сме свързани отъ могщия вжтрѣшенъ животъ, който не може да бжде ограничаванъ отъ индивидуалния и отъ врѣменнитѣ форми.

Затуй, да се помаган а ближния не е само проявление на милосърдието, но е и разуменъ, и практиченъ актъ, понеже по този начинъ ние образуваме връзка съ вжтрѣшния животъ, който е колективенъ, и благото на който е благо на всички.

Ще правимъ опити, за да се увѣримъ въ тия велики Истини. Когато ни липсва нѣщо и не можемъ да го имаме, ще помагаме на други да го иматъ; и тогава, много скоро и за насъ ще се даде благоприятенъ случай да постигнемъ сжщото. Законътъ работи сигурно и бързо. Това може да опитваме всѣки день. Когато никой не се грижи за насъ, никой не ни помага, правилото е да почнемъ ние да помагаме на другитѣ, макаръ за малки нѣща, да се интересуваме за тѣхнитѣ грижи, и скоро ще видимъ, че другъ нѣкой ще почне да прави сжщото за насъ. Вѣренъ е Христовиятъ законъ: „Правете на другитѣ това, което искате да правятъ на васъ“.

Животътъ е велика задача. За едни той е велика драма, за други — разумна игра, и навредъ въ него има смисълъ и красота.

П. Г. Пампоровъ.

Принципитъ на педагогиката.

Педагогиката е и наука, и изкуство. Тя е най-великата наука и най-великото изкуство понеже борави съ душата и духа на човѣка и съ всички проявления на душата и духа — съ ума, сърцето и волята. Да се разбере човѣкъ и да се развие правилно и хармонично — за това се искатъ велики знания изъ всички области на живота, изискватъ се и всички добродѣтели и умѣние да се прѣдадатъ тия знания. Най-послѣ, изисква се и велика чистота отъ страна на учителитъ и родителитъ, да дадатъ примѣръ и образецъ на идеаленъ животъ. Разумниятъ животъ изисква възпитание и образование, т. е. правилно отхранване и развитие на ума, сърцето и волята, на душата и на духа. Животъ безъ правилно хранене не е животъ.

Великитъ Учители сж били и велики педагози. Тъ сж били най-великитъ възпитатели, защото тѣ сж носили свѣтлината и знанието, съ което сж хранили умоветъ; тѣ сж носили чистотата на безграничната Любовь, съ която сж облагородявали сърцата; тѣ сж носили свободата на Вѣчната Истина, съ която сж освобождавали душитъ. Тѣ сж носили Правдата и Добродѣтеля — които сж увѣнчавали душата и Духа съ короната на вѣчната слава.

Христосъ е най-великиятъ Учителъ и педагогъ, вдъхновение и примѣръ на всички велики педагози — като Коменски, Песталоци, Русо, Фрьобелъ, Толстой. Христосъ е великъ, защото Той изнесе въ своето учение принципитъ на Божествената педагогика.

Споредъ съврѣменната педагогика, принципитъ, на които трѣбва да почива обучението, сж: природосъобразния, активния, нагледния и трудовия. Сжщитъ принципи се свързватъ съ принципитъ на разумния животъ по слѣдния начинъ: Природосъобразниятъ принципъ — значи съобразяване съ ума, сърцето, волята, душата и духа на дѣтето и човѣка изобщо, съобразяване съ цѣлокупната — видима и невидима природа — и съ законитъ, на които тя се подчинява. А това е възможно, когато върховна цѣль на възпитанието и образованието е: да се пробуди Божественото у дѣтето. Божи Духъ е заложенъ въ всѣки човѣкъ — той е мощното, великото, и той е, който въдворява хармонията, носи миръ, красота и съвършенство. Така опрѣдѣля цѣльта на възпитанието и образованието и новата педагогична мисль: да се осжществи надмощието на духа.

Принципътъ на активността — изисква дѣйностъ, активностъ отъ страна на дѣтето при добиване на знания, вжтрѣшна и външна. Тя е възможна, когато има интересъ. Но кога ще има интересъ? Само когато се пробуди въ сърцето на дѣтето великата и безгранична Божия Любовь да вижда то красивото и доброто навсѣкждѣ, въ всичко живо и въ цѣлата природа, да възлюби Мждростъ-

та, разлѣна въ великия животъ, тъй разнообразенъ по форми и тъй единенъ по сжщина — само тогава може да има истинска активностъ. Безъ Любовь нѣма активностъ. Дѣтето трѣбва да обича това, което проучава. Любовта е топлина, огънь. Безъ Любовь нѣма радостъ и щастие. Значи, Любовта е вжтрѣшенъ двигателъ за дѣйностъ. Любовьта трѣбва да бжде атмосферата на възпитанието и образованието.

Принципътъ на нагледността изисква всички знания да се придобиватъ не по книги, отвлѣчено, сухо, словесно, а отъ природата чрѣзъ петътъ сѣтива, чрѣзъ нагледи и образи и чрѣзъ прѣживѣване — значи, чрѣзъ вжтрѣшна и външна нагледностъ. И за да се спази този принципъ и правилно да се разбере и приложи, трѣбва да знаемъ, че Божествениятъ езикъ, на който природата ни говори, е езикътъ на живитѣ образи, че нищо нѣма случайно, а всичко е плодъ и изразъ на една велика Разумна Сила, която постоянно твори чрѣзъ хиляди разумни сжщества, че цѣлата природа е жива, разумна и изразява великата Мждростъ, и че задъ това многообразие — Великото Единство — трѣбва да се схване и прѣживѣе — чрѣзъ Любовта, за да могатъ да се схванатъ съотношенията и законитѣ на частитѣ въ великото цѣло.

Живата Мждростъ носи свѣтлина и тя се черпи направо отъ Природата и Бога — която ни говори и вжтрѣ и вънъ отъ насъ. Значи, Мждростъта може да се придобие само чрѣзъ образитѣ на Живата Природа.

Трудовиятъ принципъ — изисква приложение на знанията чрѣзъ трудъ и творчество, а сжщо и самостоятелно придобиване на знания — чрѣзъ опити. Той има отношение къмъ волята. Всѣко знание трѣбва да бжде живо, добито чрѣзъ нагледи, прѣживѣно чрѣзъ чувство и въплотено, одѣлоторено — чрѣзъ волята. Само тогава то ще даде плодъ въ душата, въ подсъзнанието ще бжде по-сѣто, а въ свърхсъзнанието, въ духа ще завърже и ще се умножи. Само тогава човѣкъ ще стане творецъ — въ духовната смисълъ на думата.

И тъй, принципътъ на активността има връзка съ сърцето и съ Любовта; принципътъ на нагледността има връзка съ ума и съ Мждростъта; трудовиятъ принципъ има връзка съ волята и съ Истината. А природосъобразниятъ принципъ е съчетание на всички и има отношение къмъ душата и духа.

Мара Бѣлчева.

Молитва.

Все Тебѣ зовѣ, все Твойто име пълни ми устата!
На сънъ, на яве, въ глечерь и пустиненъ зной.
Дали молитвата ми не достига небесата,
дали азъ не намирамъ въ себе си покой, —

оназъ звѣзда, която всѣкиго къмъ Тебе води?
Съсѣ камъни ме все замеряшъ отъ зори;
назадъ повика всички тѣзъ, които ми проводи,
въ сърдце ми всичкитѣ кумири изгори.

И пакъ къмъ Тебе стълбата възлизамъ на колени
съ молитва, да прогледатъ моитѣ очи, —
да виждамъ че и сълзитѣ ми сѣ благословени
да чувамъ говора на всичко що мълчи; —

Скръбъта на агнето, — звѣра и стона на дървото
да екнатъ въ струнитѣ на моитѣ гърди.
И скитница, нарамила азъ злото и доброто,
да пѣя пѣснитѣ на Твоитѣ звѣзди.

Идете за бисери.

Притча — Посвещение на Южната дѣва.

Идете за бисери. . .

Всички, въ гърдите на които гори пламъка на младостта —
— търсете бисери. . .

Бисери има въ морето,
бисери има на небето,
бисери има и въ сърцето. . .

Ако чезнете по бисеритѣ на морето — идете на западъ.

Ако чезнете по бисеритѣ на небето — идете на изтокъ.

Ако чезнете по бисеритѣ на сърцето — идете на югъ. . .

Отъ бисеритѣ на запада ще направите огърлица за снагата на своята възлюблена.

Отъ бисеритѣ на изтока — огърлица за душата на своята възлюблена.

А отъ бисеритѣ на юга — огърлица за любовта на своята възлюблена.

Западътъ е страната на практичното, прозаичното, видимото, рационалното — земята.

Изтокътъ е страната на приказното, мистичното, невидимото, ирационалното — небето.

А югътъ е страната на ефирното, поетичното, пламтящото, слънчевото — живота — страната на цвѣтята, пролѣтята, музиката и любоаѣта.

Ако живѣете за Бога на земята и плътта — идете на западъ, и ще придобиете богатството и славата.

Ако живѣете за Бога на небето и душата — идете на изтокъ, и ще придобиете мъдростта и добротата.

Ако живѣете за Бога на живота и пролѣтята — идете на югъ, и ще придобиете красотата и любовта. . .

Идете за бисери. . .

Които чезнете по бисеритѣ на морето — идете на западъ.

Които чезнете по бисеритѣ на небето — идете на изтокъ.

А които чезнете по бисеритѣ на сърцето — идете на югъ. . .

На западъ ще направите огърлици отъ морски бисери — огърлица за снагата на своята възлюблена.

На изтокъ ще направите огърлица отъ небесни звѣзди — огърлица за душата на своята възлюблена.

А на югъ ще направите огърлица отъ благоуханни цвѣтя — огърлица за любовта на своята възлюблена. . .

Ако сте били на западъ — идете на изтокъ.

Ако сте били на изтокъ — идете на западъ.

Ако сте били и на изтокъ и на западъ — идете сега на югъ.

Тамъ ще ви срещне вашата възлюблена — Южната дѣва — и вие ще наиките снагата ѝ, душата ѝ и любовта ѝ съ три-тъ огърлици: — отъ морскитѣ бисери на запада, — отъ небеснитѣ звѣзди на изтока, — и отъ благоуханнитѣ цвѣтя на юга. . .

Идете за бисери. . .

Георги Марковъ.

Индуска легенда.

Живѣеше нѣкога бѣденъ човѣкъ, който до такава степенъ мечтаеше за небето, че не виждаше нищо, за което да може да остане повече на земята. Вѣрата въ справедливостта на Брама бѣше непоколебима въ него, и той съ смирение прѣнасяше всички несправедливости и обиди, причинени отъ богатитѣ, които всѣкога сж се забавлявали съ това, да обиждатъ съ своето прѣзрение проститѣ умове.

И на край този чудакъ умрѣ прѣдъ стѣпалата на храма, увѣренъ, че ще получи награда за своето смирение и търпѣние. Лекъ и сияющъ, полетѣ той въ пространството. Звѣздното му тѣло дишаше свѣтлина и топлина, и той съ прѣзрение гледаше жалкитѣ си човѣшки останки, които бѣше вече напусналъ, чувствувайки се щастливъ въ тишината и покоя, които го обгрѣщаха.

„Ето, че се намѣрихъ на пѣтя къмъ небето“, говорѣше той на себе си. „Дано да узная, гдѣ се намира небесния чертогъ, кждѣто живѣе Брама, творящъ правосъдие, който наказва прѣстѣпнитѣ и възнаграждава праведнитѣ“. Лѣтейки изъ пространството, той срещна тѣпла сѣщество, покрити съ нравствени язви, роптаещи непрѣстанно. Никой отъ тѣхъ не можеше да отговори на въпроса на Вайдхава — така се наричаше нашиятъ герой. Бѣднитѣ мжещи се духове нищо не знаѣха за правосъдието на Брама, слушали бѣха само, че той живѣе нѣкъдѣ надъ звѣзднитѣ висини и че само чиститѣ могатъ да се повдигнатъ прѣдъ неговия ослѣпителенъ тронъ. Вълнитѣ на незнайнитѣ закони изнасяха праведнитѣ прѣдъ лицето на Брама и сжщитѣ тѣзи вълни отхвърляха прѣстѣпнитѣ и недоволнитѣ въ бездната на изкуплението.

Щастливиятъ и пѣленъ съ вѣра Вайдхава, славейки Брама, неговото могъщество и правосъдие, бѣше обгрѣнатъ отъ вълнитѣ на хармонията и бѣше прѣнесенъ въ висшитѣ сфери на свѣтлината, кждѣто срещна такива праведници, какъвто бѣ и той самъ: лжечарни и мждри да славятъ Брама и неговото правосъдие. На въпроса на Вайдхава, кждѣ се стремятъ, тѣ отговориха: „Тамъ кждѣто и ти . . . Къмъ трона на Брама, за да получимъ награда за прѣнесенитѣ несправедливости, за нашия трудъ и вѣрата ни въ него“. Работящъ съ постоянство, Вайдхава летѣше все нагорѣ заедно съ своята дружина праведници, пѣлни съ вѣра; тѣ усърдно славѣха мждростта и милосѣрдieto на Брама.

Но отново се раждаше въпросътъ въ тѣхъ, кждѣ се намира небесниятъ чертогъ, въ който живѣеше Брама. И нѣкъдѣ отъ висинитѣ блѣсваше свѣтлината, която въ хармонични звуци имъ отговаряше: „Продължавайте своятъ пѣтъ, той още е далечъ отъ васъ“. И Вайдхава все повече и повече се повдигаше, той се бѣ прѣвърналъ на свѣтлозаренъ облакъ. Знанието му бѣ грамадно, а могъществото му почти безгранично; но все още жадуваше за правосъдието на Брама и за наградата на своя трудъ. И така той прѣминаваше отъ сфера въ сфера и накрай достигна до центъра на Вселената. Прѣдъ него се прѣдстави една стѣна съ ослѣпителна свѣтлина, състояща се отъ съединението на редица слѣнца, прѣдѣлитѣ на които бѣха безконечни и неизмѣрими. Само свѣвършенството на Вайдхава позволя-

ваше да я съзерцава, а прѣдъ нея, подобно на ефирно видѣние, отразяващъ всичкитѣ багри на джгата, стоеше единъ отъ гениитѣ — стражъ на свещената ограда.

„Ето ни прѣдъ чертога на Брама, радостно извика Вайдхава на съпровождащата го дружина отъ праведници“ —

„О ти, Гений на сферата, пазящъ свещената тайна, отвори ни вратата на Небето“, викаха тѣ.

„Ние заслужаваме да се явимъ прѣдъ свѣтящиятъ ликъ на Брама, ние търпеливо прѣнасяхме несправедливоститѣ и обидитѣ. Ние безъ отдохъ работихме, за да продължимъ пжтя си дотукъ, нашата вѣра никога не отслабваше въ изпитанията и страданията. И даже прѣзъ врѣмето на нашия трудъ ние всѣкога възпѣвахме славата и добрината на Брама. Подържахме слабитѣ, ободрявахме невѣжитѣ, убѣждавахме недоволнитѣ. . . Сега, уморени отъ нашия пжтъ, ние искаме да бждемъ прѣдъ трона на Брама и да се насладимъ отъ покой и общаната справедливостъ — наказание за нашитѣ неприятели“.

Но гениятъ на Сферата мълчеше. И свѣтящата ограда оставаше затворена. Макаръ, че тѣ повтаряха много пжти своята молба, на устнитѣ на Гения лежеше още печата на тайната, на която той бѣше стражъ.

Изненадани и обезпокоени, праведницитѣ не разбираха това мълчание, но въ сжщото врѣме изъ оградата се раздаде гласъ, можщъ като гръмъ, и въ сжщото врѣме хармониченъ, като звуковетѣ на арфа.

„Вървете и работете, тѣй като вашитѣ думи доказватъ, че не сте още готови да се явите прѣдъ трона на Брама. Вие само искате правосъдието на Брама и неговата награда, неразбирайки, че сте получили и едното и другото. Погледнете на свѣтящитѣ си дрехи, оцѣнете и вашето досегашно търпѣние и придобитото знание, вашитѣ побѣдени инстинкти и облагородени желания, всичко това вие получихте отъ милосърдието на Брама, който ви подържаше въ вашия пжтъ, като награждаваше всѣко ваше усилие съ едно въ висша степенъ съвършенство.

Тѣзи, които ви оскърбѣваха вървятъ слѣдъ васъ, обвинявайки други въ несправедливости и жестокостъ, неразбирайки, както и вие самитѣ, че отъ материята се излиза само чрѣзъ страдание.

Самиятъ свѣтъ, въ който вие нѣкога живѣхте заедно съ своитѣ врагове, не сжществува вече, тѣй като отъ тогава има петдесетъ милиона години.

Отъ тогава правосъдието и могществото на Брама не ви е напускало. Вие искате покой, наслада, неразбирайки, че покой не сжществува. Най-висшето блаженство се заключава въ безпрѣдѣлната дѣятелностъ за Доброто, Красотата и Истината. Не сте готови да влѣзете въ небето и да съзерцавате сияющия ликъ на Брама. Идете работете още.

Тайнствениятъ гласъ замлъкна. Часть отъ праведницитѣ смилено отпуснаха глава и се съсрѣдоточиха въ молитва. Но душата на Вайдхава се изпълни съ безумна яростъ. Съмнѣнието проникна въ него, безъ да се гледа на неговото съвършенство, до вратата на Рая.

„Но тогава кой е правъ“? . . Разгнѣвенъ, Вайдхава се хвърли къмъ свѣтящата ограда, като викаше като лудъ.

„Изида, гдѣ е обѣщаното правосудие? Осжди моитѣ угнетители, а менѣ награди за труда и дѣлата ми“.

Дълбоко мълчание бѣше отговорътъ.

Той за втори пътъ се хвърли напредъ къмъ свѣтящата ограда, като изсипваше проклетия, но въ сщия мигъ звѣздитѣ, които увѣнчаваха неговата глава, се разпадаха съ гърмоподобенъ шумъ.

Атмосферата се изпълни съ дисхармонични звуци и изъ задъ оградата блесна ярка молния и прониза сърцето на Вайдхава.

Прозрачното му тѣло се разсипа на хиляди атоми, които разграбиха стихийтѣ на първоначалния хаосъ и ги завлѣкоха въ огнения ураганъ, който ги изгаряше, като убиваше въ него паметътъ и отнемаше отъ него знанието и могъществото.

.

Както вихри, които носятъ отбруленъ листъ, летѣше той отъ бездна въ бездна назадъ, безъ да може да се спре нѣкъждѣ поне за мигъ. Разбитъ, изтерзанъ, съ страшна болка, Вайдхава съ трудъ съзна, че бѣше заключенъ въ единъ голѣмъ камъкъ. Отъ неговото лъчезарно сияние бѣше останало едно само мъждяво, червено пламъче.

.

Съ бавни крачки и съ нестройно пѣние вървѣше голѣма тълпа голи и едва прикрити съ звѣрски кожи хора, които се приближаваха, носейки вѣтви и плодове. Всичко това тѣ сложиха на камъка, а слѣдъ това колѣничиха и запѣха пѣсень, съ която славѣха справедливостта на Брама. Пѣнието и думитѣ, които повтаряха, пробудиха внезапно паметта на Вайдхава. Той съзна голѣмата своя заблуда и погрѣшка и такава голѣма скръбъ и отчаяние го обхвана, че камъкътъ съ една голѣма сила се разтърси и разпукна и отъ неговия центъръ се появи прозраченъ като брилянть изворъ.

Въ непрѣкъснато лѣящитѣ се сълзи изъ каменото сърце на Вайдхава се изливаше самата сжщностъ на неговото естество. Въ изцѣляващитѣ капки на този изворъ бѣше скрито могъществото на Вайдхава, съ което го бѣше надарилъ Брама. Знанието му бѣше стигнало дотамъ, че той умѣеше да управлява своитѣ астрални течения и благотворнитѣ излъчвания, които прѣдаваха цѣлебнитѣ свойства на извора.

Тълпата боготворѣше чудния изворъ, отъ всѣкъждѣ се стичаха болни и слѣпи и получаваха изцѣление. Сълзитѣ на праведника облъкчаваха страданията на всѣки, който върваше въ Брама, въ неговата справедливостъ и могъщество.

Прѣводъ отъ руски.

Цвѣтана.

Книгописъ.

Получени сж въ редакцията ни слѣднитѣ книги и списания:

„Зовъ отъ угаритѣ“ — стихове отъ Т. Драгановъ. Издание на библиотека „Родна лѣра“ № 5. Доставка се и отъ администратора на списанието ни. Цѣна 10 лв.

Свободно възпитание. — Списание за педагогическа култура. год. VI кн. 5-6. 192 г. София

Наковалня — седмично, литературно, научно списание — София. Получва се редовно.

Възраждане — месечно списание за въпроситѣ на живота, година XVII кн. 8 1928 г. София.

Витлиемска звѣзда — органъ на обществото за психични издирвания и Духознание въ България, год. VII, брой 29 1928 година Бургасъ.

Нашето дѣте — списание за отглеждане и възпитание на дѣцата. год. I кн. 2 1923 год. София.

Учителска мисль — год. IX кн. 8. София.

„Goetheanum“, излиза въ Дорнахъ (Швейцария). год. 7. Получава се редовно.

Luce e ombra — rivista mensile di scienze spiritualiste. Получава се редовно.

Излезе отъ печатъ и се пусна въ продажба 1-ви брой отъ есеперантска библиотека — Nova Kulturo: La alfo idealo, съ портрета на Учителя. Прѣпоръчваме я на всички четци на Житно зърно.

Редовно получавме и романа „Занони“, отъ Булверъ Литонъ. Прѣпоръчваме и него на нашитѣ четци.

Излѣзоха отъ печатъ и се пуснаха въ продажба — Сфинксътъ и Изгрѣвигъ на слънцето — бесѣди отъ Учителя. Доставятъ се отъ редакцията ни.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ТРЕТА КНИГА:

1. Насока на новитѣ идеи. 2. Пътътъ на познанието — Р. Щайнеръ. 3. Ново направление на труда — Б. Боевъ. 4. Начало на новото — Г. Драгановъ. 5. За ученичеството. 6. Практиченъ окултизмъ — А. Бертоли. 7. Принципитѣ на педагогията — П. Г. Пампоровъ. 8. Молитва — М. Белчѣва. 9. Идете за бисери. — Г. Маркъвъ. 10. Индуска легенда.